

עמי (מרכז) 43374-08-25 - מדינת ישראל נ' יונתן אוריך

עמ"י (מרכז) 43374-08-25 - מדינת ישראל נ' יונתן אוריך מחוזי מרכז

עמ"י (מרכז) 43374-08-25

מדינת ישראל

נגד

יונתן אוריך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[19.08.2025]

כבוד השופט עמית מיכלס

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון מיום 14.8.2025, במסגרתה נדחתה בקשת העוררת להארכת תנאי השחרור בהם מצוי המשיב, תוך הותרת הערבויות שניתנו לצורך הבטחת התייצבותו לחקירה ככל שידרש.

2. להלן אזכיר את השתלשלות העניינים בקיצור נמרץ:

המשיב נעצר ביום 31.3.2025, יחד עם אלי פלדשטיין, בחשד לביצוע עבירות שונות, ובהן מגע עם סוכן חוץ, מסירת ידיעה סודית, שוחד, מרמה והפרת אמונים וקבלת דבר במרמה. מעצרו של המשיב הוארך בשתי פעימות עד ליום 4.4.2025, אז שוחרר בבית משפט השלום בתנאים שכללו, בין היתר, מעצר בית ואיסור יצירת קשר עם מעורבים אחרים בפרשה לתקופה של 60 יום. ערר שהוגש מטעם המדינה (עמ"י 9802-04-25) התקבל, בהסכמת הצדדים, והמשיב נותר במעצר עד ליום 7.4.2025, אז שוחרר בתנאים שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום ביום 4.4.2025. ביום 22.4.2025 התקיים דיון בבקשת העוררת להאריך את תנאי השחרור לתקופה נוספת, אולם בקשתה נדחתה. ערר המדינה התקבל, בהסכמת הצדדים שקיבלו את המלצת בית המשפט (עמ"י 52270-04-25). ביום 8.5.2025 ביקשה העוררת, באופן חריג, להשיב את המשיב למעצר, זאת לנוכח טענתה להתפתחות משמעותית שחלה בחקירה, אולם בקשתה סורבה. ערר שהוגש מטעם העוררת באותו היום התקבל, כך שהמשיב נותר במעצר (עמ"י 20417-05-25). בקשת רשות לערור שהוגשה בעקבות החלטה זו נדחה (רע"פ 20523-05-25 - החלטות מיום 9.5.2025 ומיום 13.5.2025).

בדיון שנערך ביום 12.5.2025, נעתר בית משפט השלום לבקשת העוררת לשחרר את המשיב בתנאים שכללו מעצר בית למשך 10 ימים, איסור יציאה מהארץ, התייצבות לחקירה על פי דרישה ואיסור יצירת קשר עם מי מהמעורבים בפרשה עד ליום 10.8.2025. רשימת ה"מעורבים" שהוגשה לבית המשפט כללה הן חשודים והן עדים ומעורבים שאינם בבחינת חשודים.

בחלוף הימים בהם שהה המשיב במעצר בית, ביקשה העוררת ביום 21.5.2025 להאריך תנאי זה למשך 23 ימים נוספים, אולם בקשתה נדחתה חלקית, במובן זה שתחת מעצר הבית נקבע שהמשיב ישהה בתנאים של "מעצר אדם", כלומר יוכל לנוע באופן חופשי תחת פיקוח צמוד עד ליום 1.6.2025. העוררת, שלא השלימה עם ההחלטה, פנתה פעם נוספת לבית משפט זה. בדיון שנערך ביום 22.5.2025 מצאתי לדחות את הערר, זאת, בין היתר, לאחר שמצאתי שתנאי השחרור שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום הלמו את השלב המשפטי והחקירתי בו היה מצוי המשיב באותה עת.

בהינתן האמור, נותרו אפוא על מכונם התנאים של איסור יצירת קשר עם המעורבים בפרשה ואיסור יציאה מהארץ, אותם ביקשה העוררת להאריך לתקופות נוספות - עד לימים 10.9.2025 ו- 12.9.2025 בהתאמה. בית משפט השלום מצא, כאמור, לדחות את בקשת העוררת, זאת בראש ובראשונה לאחר שקבע שלא קיים חשד סביר לביצוע איזו מבין העבירות לגביהן נחקר המשיב. מכאן הערר.

3. לטענת העוררת, שגה בית משפט השלום בהחלטתו לבחון לעומק את התשתית הראייתית הקיימת לביסוסן של העבירות שיוחסו למשיב כבר בשלב זה, בו החקירה טרם הסתיימה, בפרט על רקע החלטה קודמת של בית משפט זה שניתנה באותו עניין, וביתר שאת עת מצא להתבסס במסגרת הניתוח שערך, בין היתר, על אמירות ראש הממשלה בהודעתו במשטרה לפיהן הוא אינו רואה קושי עם מעשי המשיב, הגם שעל פי הנתען לא פורטו בפניו מעשי המשיב. נטען כי מחומר החקירה שנאסף עד כה עולה שהמשיב פעל לקדם את האינטרסים של מדינת קטאר בניגוד לאינטרסים של לשכת ראש הממשלה; כי הוא עשוי היה לסכן בכך את ביטחון המדינה; וכי קיבל עבור מעשיו אלו סכומי כסף על אף היותו עובד ציבור. במצב דברים זה, כך נטען, אין זה סביר שתנאי השחרור יבוטלו כליל באופן שיאפשר למשיב לשוב "לזירת ביצוע העבירה, תוך מגע ישיר עם עיסוקו ומעורבים שם", זאת מעבר לחשש הקיים לשיבוש החקירה אשר טרם הסתיימה. בפתח הדיון שנערך הצהיר נציג העוררת שעל פי החשד פעל המשיב לאחר 7.10.2023 לבקשת ממשלת קטאר והכין עבורה, יחד עם אחרים, תכנית סדורה שנועדה לשנות את "הנראטיב" השלילי שנוצר נגדה" לאור הביקורת שהופנתה נגדה נוכח קשריה עם ארגון הטרור חמאס. נטען כי בפעולות אלו עלול היה המשיב לפגוע בביטחון המדינה.

4. לטענת ב"כ המשיב, מטרתה האמתית של העוררת בתנאים שביקשה להותיר על כנם היא מניעת חזרתו של המשיב למקום עבודתו, והדברים עולים מפורשות הן מהודעת הערר והן מדברי נציג העוררת בדיון. בכל הנוגע לטיב החשדות המופנות נגד המשיב, טענה שלא זה המקום להתייחס אליהן, וביקשה להתמקד בעילת המעצר ולשאלה כיצד מסייע התנאי של איסור יצירת קשר להתקדמות החקירה, בפרט כאשר נגד מעורבים אחרים, ובהם פלדשטיין שנחקר אף הוא כחשוד, לא מתקיימים אותם תנאים. נטען שאותם אנשים, לרבות בכירים במערכת הביטחון, אף שבו למקום עבודתם. עוד נטען שהדברים מתחדדים ביתר שאת נוכח כך שמועד החקירה נותר לוט בערפל; העובדה שפרטים רבים מהחקירה מודלפים תדיר לאמצעי התקשורת באופן המאפשר למעוניינים לעמוד על גרסאות הנחקרים; העובדה שהראיות המרכזיות נאספו זה מכבר, לרבות בשאלת תיזת העוררת להיותו של המשיב "עובד ציבור". לבקשת ב"כ המשיב, ובהסכמת העוררת, איפשרתי למשיב להציג במעמד צד אחד ובדלתיים סגורות מסמך, אשר לטענתה סותר את אחת מטענות העוררת (המסמך סומן במ/3 ולאחר עיון בו הוחזר לידי ב"כ המשיב).

דין

5. לאחר שעיינתי בהחלטת בית משפט קמא, בחומרי החקירה שסומנו על ידי בית משפט קמא ובחומרי חקירה נוספים שהוגשו לעיוני במעמד הדיון, להלן מסקנותי.

את החלטתו לדחות את בקשת העוררת ביסס בית משפט קמא, במידה רבה, על המסקנה אליה הגיע לפיה לא קיים חשד סביר לביצוע איזו מהעבירות הפליליות בהן נחשד המשיב, ובפרט נוכח העובדה ש"לא התגבר החשד הסביר כי החשוד קיבל את הכספים הללו [מקטאר] כעובד ציבור בעד פעולה הקשורה במילוי תפקידו", תוך הדגשה ש"כך הם פני הדברים בשינויים המחויבים גם ביחס לעבירת המרמה והפרת האמונים שתנאי להתגבשותה היות העושה עובד ציבור".

כפי שציינתי בהחלטתי מיום 22.5.2025 (עמ"י 55855-05-25), הדיונים בהליך מעצר הימים אינם המקום הטבעי לדון בשאלות המשפטיות הנוגעות למעמדו של המשיב והגדרתו כ"עובד ציבור" לצורך התגבשות של שתי העבירות הללו. מקומה של שאלה זו להתברר בפני הערכאה הדיונית, ככל שיוגש כתב אישום, ולכל המוקדם, ואף זאת בזהירות המתבקשת, בשלב בירור קיומן של "ראיות לכאורה", במידה ויתקיים הליך מעין זה. בשלב זה, ועל כך אין מחלוקת, תהום פעורה בין עמדות הצדדים בנוגע לסוגיה משפטית זו. על הערכאה הדנה בשלב מעצר הימים להיות ערה לכך ואל לה לחרוץ עמדה ולערוך ניתוח משפטי של הסוגיה בטרם נשמעו במלואן טיעוני שני הצדדים, ובפרט טיעוני הפרקליטות, שנציג מטעמה אינו נוכח בדיון מסוג זה, זאת גם אם מדובר בדיון המתקיים בשלב "מתקדם" של החקירה.

עוד יש לציין, שבניגוד לאמור בהחלטת בית משפט קמא, הרי שמחומרי החקירה שהוצגו לעיוני עולה שבמהלך ימי החקירה האחרונים פעלה העוררת לעיבוי ראיותיה, בין היתר בקשר לסוגיה המשפטית שבמחלוקת בנוגע למעמדו המשפטי של המשיב כ"עובד ציבור". כך למשל, הופנית לראיות הנוגעות לפעולותיו ולמידת השפעתו של המשיב בנושאים מדיניים (למשל במ/4 עמ' 14; במ/5) למעמדו של המשיב בלשכת ראש הממשלה (במ/5; וכן במ/1 שאינו ראייה חדשה); לתנאי העסקתו ולמקור למימון משכורתו (במ/1). חומרים אלו מתווספים לחומרי החקירה הנוספים שהוצגו בעניין זה בדיונים קודמים, לרבות אמרות המשיב עצמו (במ/6). אציין שאף בית משפט קמא, בהסתמכו על חומרי החקירה הראשוניים שהונחו לפניו, עמד על התפקידים השונים אותם מילא המשיב, וקבע שמתקיים "...חשד סביר, שלפיו החשוד, בהיותו יועץ מדיני לראש הממשלה, דוברו וחלק ממערך ההסברה, קיבל כספים שיתכן שמקורם במדינת קטאר...".

בנקודה זו יש להעיר, שהאופן בו תופסים המשיב או עדים אחרים, לרבות ראש הממשלה, את מעמדו של המשיב כ"עובד ציבור" או כעובד מסוג אחר הוא אך נתון אחד מתוך מכלול נתונים שיילקחו בחשבון בבוא העת לצורך הכרעה בסוגיה. מנגד, עולה תמיהה מדוע חרף הקירבה המיוחדת בין המשיב לבין ראש הממשלה, כפי שעולה מחומרי החקירה, לא דווח לו המשיב כי עבד מול מדינת קטאר במקביל לעבודתו בלשכתו, כפי שעולה מגרסת השניים. עדות ראש הממשלה בעניין זה, כפי שצוטטה באופן חריג בהחלטת בית משפט קמא, דווקא מחזקת את החשד לפיו המשיב הסתיר מפניו את מעשיו, זאת על אף שלגרסת השניים מדובר היה ב"פעולות לגיטימיות". ושאל השואל - אם בפעולות לגיטימיות עסקין - מדוע הוסתרו אלו מפניו, בהינתן שחלקן נוגע, במישרין או בעקיפין, בנושאים רגישים המצויים בליבת סדר היום המדיני ביטחוני של מדינת ישראל, בהם עוסק מטבע הדברים ראש הממשלה. ויודגש - אין מדובר בהתעסקות בנושאים "זניחים", ובלשונו של בית משפט קמא - קיים חשד סביר לכך שהמשיב פעל "במסגרת קשר עסקי שמטרתו ליצור עבור מדינת קטאר שם טוב בקרב מדינות העולם, להעצים את פעילותה החיובית ולהעניק לה שירותי יחסי ציבור חיוביים, בין השאר, כמתווכת הוגנת בעסקאות מול ארגון הטרור חמאס, לשם שחרור החטופים". עוד ניתן לומר, מבלי להיכנס לפרטי פרטים, שסכומי הכסף שהועברו לידי המשיב תמורת עבודתו, אף הם אינם זניחים כלל ועיקר, באופן המחזק את החשד הנוגע למידת תרומתו של המשיב למיזם.

באופן מכוון נמנעתי מלחשוף במסגרת החלטתי זו פרטים וציטוטים נוספים מתוך תיק החקירה, מעבר לאלו שאזכרו באופן נרחב למדי, שלא לומר חסר תקדים, בהחלטת בית משפט קמא, זאת לאור החשש המובנה בהחלטות מסוג זה שמא פירוט היתר יפגע בחקירה שעודנה מתנהלת.

6. הנה כי כן, סבורני שלא היה מקום לשלול מיני וביה את קיומו של החשד הסביר להיותו של המשיב עובד ציבור לצורך התגבשות עבירות השוחד והפרת האמונים, כאשר החלטה סופית בשאלה המשפטית תוכל להתקבל, כאמור, רק לאחר קיום דיון סדור בו תשמע הערכאה המבררת את טיעוני שני הצדדים, תבחן תקדימים שיוצגו לעיונה מטעמם ותיצוק תוכן לנסיבה זו.

מהאמור עולה שבכל הנוגע לעבירות השוחד ומרמה והפרת אמונים, אינני שותף למסקנה אליה הגיע בית משפט קמא להעדר קיומו של חשד סביר, שהוא כידוע הרף הראייתי הנמוך ביותר אותו קבע המחוקק כדרישת סף לצורך הארכת מעצר או קביעת תנאי שחרור בשלב חקירה.

7. אשר לתנאי השחרור. כפי שצוין בתמצית בפתח הדברים, תנאי המעצר והשחרור של המשיב ידעו עליות ומורדות, בהתאם לשלבים השונים של החקירה, כאשר עתה, זמן לא מועט לאחר שנפתחה, נותרו על כנם תנאים קלים באופן יחסי, שאינם פוגעים בחירותו של המשיב וביכולתו להסתובב באופן חופשי וללא פיקוח ברחבי המדינה. ויודגש, אינני מקל ראש בתנאים שנותרו ומובנת לי היטב משמעותם, לרבות השפעתם על עיסוקו. יחד עם זאת, טיב החשד המיוחס למשיב; מהות מעשיו ורגישותם; הגרסאות הסותרות של עדים וחשודים בתיק; סבירות גרסת המשיב עצמו ובחינתה אל מול יתר הראיות, מעמדו של המשיב והגיבוי שהוא מקבל מחלק מהעדים האחרים בתיק, מובילים כולם למסקנה שיש לאפשר לעוררת למצות את החקירה הסבוכה והרגישה תוך הקטנת החשש לתיאום גרסאות בין המשיב לבין יתר המעורבים או מעורבים פוטנציאליים. זאת, גם כאשר פעולות החקירה שנותרו לביצוע הן פעולות חוזרות, פעולות שבוצעו בעבר בחלקן, פעולות המוגדרות "טכניות" (שיכול ויניבו ממצאים שיצדיקו סבב נוסף של גביית עדויות), או פעולות שנדרש אישור לצורך ביצוען. אציין שבכל הנוגע לכלל פעולות החקירה, לרבות הפעולות הממתינות לאישור הגורמים המוסמכים, הובהר על ידי נציג העוררת, לאחר בירור שערך לבקשתי במהלך הדיון, כי אלו צפויות להסתיים בתוך כשלושה שבועות, ואילו שתי פעולות נוספות שנכתבו על גבי מסמך ההשלמות של הפרקליטות, שהן פעולות ישנות שטרם בוצעו, עתידות להתבצע בתוך כ-45 ימים. למותר לציין שמצופה שהעוררת תעמוד בסד זמנים זה ותביא את החקירה לכלל סיום בהקדם.

לנוכח המסקנה אליה הגעתי מצאתי שאין מקום להמשיך ולדון גם בקיומו של חשד סביר בקשר לעבירת מגע עם סוכן חוץ, אשר חומרי חקירה שנאספו בתקופה האחרונה בקשר לעבירה זו הוצגו לעיוני במהלך הדיון (במ/7, במ/8).
8. בכל הנוגע לטענת ה"אפליה" בין המשיב לבין מעורבים אחרים, שעל פי הנטען אינם מצויים בתנאים מגבילים, די אם אומר שאף היא אינה תומכת בהחלטה שהתקבלה, שכן כידוע, עניינו של כל חשוד נבחן באופן אינדיבידואלי, בין היתר בהתאם לטיב החשדות הקיימים נגדו, למידת מעורבותו, ל"מעמדו" ביחס ליתר החשודים ולגורמים אחרים שעשויים להשפיע על החקירה, למידת שיתוף הפעולה שלו בחקירה ולמידת השפעתו האפשרית על עדים אחרים (בהקשר של המשיב - ראו למשל האמור ב-במ/5). אף המסמך שהוגש לעיוני מטעם ההגנה במעמד צד אחד אינו משנה את מערך האיזונים, ובהחלטתי יש מענה גם לטענת ב"כ המשיב בקשר לתוכנו. נתתי דעתי אף לטענות נוספות שעלו על ידי הצדדים במהלך הדיון, אולם מצאתי שהן אינן נחוצות לצורך הכרעה בבקשה.
9. בהינתן כל האמור מצאתי כי דין הערר להתקבל. התנאי של איסור יצירת קשר עם המעורבים שפורטו בהחלטות קודמות ימשך לחול עד ליום 10.9.25 ואילו התנאי של איסור יציאה מהארץ יחול עד ליום 12.9.2025.
10. המזכירות תמציא את ההחלטה לב"כ הצדדים.
11. חומרי החקירה יושבו לידי העוררת באמצעות המזכירות.
ניתנה היום, כ"ה אב תשפ"ה, 19 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.